

Różnice w konstrukcji ksiąg do zapisów źródłowych oraz w kodach (między rokiem 2010 a 2011)

I. Spis Aktywów i Zobowiązań Indywidualnego Gospodarstwa Rolnego

Rok	
2010	2011
brak	Wycena własnych gruntów rolnych na dzień 01.01. Ile byłby Pan/i skłonny zapłacić za własne grunty rolne przeznaczone na cele rolnicze (wycena na dzień 01.01.) [zł]?

Tabela 11 Zwierzęta

Rok	
2010	2011
66-27-10 – Cielęta poniżej 6 mies. tuczone na białe mięso	66-27-10 – Cielęta poniżej 6 mies. do opasu

II. Spis Wybranych Aktywów i Zobowiązań Indywidualnego Gospodarstwa Rolnego

Tabela 3 (11) Zwierzęta

Rok	
2010	2011
66-27-10 – Cielęta poniżej 6 mies. tuczone na białe mięso	66-27-10 – Cielęta poniżej 6 mies. do opasu

III. Książka Wpływów i Wydatków Indywidualnego Gospodarstwa Rolnego

- bez zmian między rokiem 2010 a 2011

IV. Książka Obrotów i Zaszłości Indywidualnego Gospodarstwa Rolnego

Informacje ogólne

Rok	
2010	2011
brak	<p>1.6. Jaką część przychodów całkowitych gospodarstwa rolnego (w %) stanowią:</p> <p>1.6.1. przychody ze sprzedaży produktów rolniczych:</p> <p>1.6.2. dopłaty bezpośrednie:</p> <p>1.6.3. pozostałe przychody: agroturystyka, rękodzielnictwo, przetwórstwo produktów rolnych, produkcja energii odnawialnej, przetwarzanie surowego drewna, akwakultury, usługi świadczone przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa w rolnictwie i poza rolnictwem, leśnictwo, inne /b:</p> <p>'b/ Przychody z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym (OGA). Do OGA nie zalicza się pojedynczych zaszłości, jak np. jednorazowe wykonanie przez rolnika orki własnym sprzętem w innym gospodarstwie</p>
<p>2.4. Powierzchnia ziemi pod osłonami wysokimi znajdująca się w dyspozycji gospodarstwa rolnego [m²] /e:</p> <p>'e/ Za osłony wysokie uważa się: wszystkie szklarnie i trwałe inspekty, a także tunele foliowe, których wysokość umożliwia wejście osób i wykonywanie pracy.</p>	<p>2.4. Powierzchnia ziemi pod osłonami wysokimi znajdująca się w dyspozycji gospodarstwa rolnego [m²] /e:</p> <p>'e/ Za osłony wysokie uważa się: wszystkie szklarnie i trwałe inspekty, a także tunele foliowe, których wysokość umożliwia wejście osób i wykonywanie pracy. W przypadku upraw grzybów pod osłonami, za osłony uważa się również zaadaptowane budynki i budowle.</p>
brak	<p>2.5. Powierzchnia wykorzystana przynajmniej raz w roku pod uprawę warzyw i/lub truskawek pod osłonami [m²]</p>
brak	<p>2.6. Powierzchnia wykorzystana przynajmniej raz w roku pod uprawę kwiatów pod osłonami [m²]</p>
<p>3.14. Ile byłby Pan/i skłonny zapłacić za własne grunty rolne przeznaczone na cele rolnicze?</p>	<p>3.14. Ile byłby Pan/i skłonny zapłacić za własne grunty rolne przeznaczone na cele rolnicze (wycena na dzień 31.12.)? [zł]</p>

Tabela 3 Uprawy w plonie głównym (na gruntach własnych oraz dodzierżawionych na okres 1 roku lub więcej) –Powierzchnia zasiewów i zbiorów na GO oraz TUZ/a

Rok	
2010	2011
'a/ Bez upraw przeznaczonych na cele nieżywnościowe na gruntach wyłączonych z produkcji.	'a/ Bez upraw na gruntach ornych wyłączonych z produkcji (tabela 4[a]).

Tabela 8 Zwierzęta (własne + obce w odchowcie)

Rok	
2010	2011
66-27-10 – Cielęta poniżej 6 mies. tuczone na białe mięso	66-27-10 – Cielęta poniżej 6 mies. do opasu

Tabela 17 Środki trwałe w budowie: nowe inwestycje oraz ulepszenia budowlano-montażowe i techniczne /a

Rok	
2010	2011
69-10-00 - Kopaliny	69- 21 -00 - Kopaliny

Tabela Pomocnicza C Sztukodni wypasu ma pastwiskach nierolniczych (nie będących użytkami rolnymi) własnych i obcych

Rok	
2010	2011
b/ Tę pozycję proszę przepisać do Informacji Ogólnych w KOiZ do wiersza 2.6 na str. 4.	b/ Tę pozycję proszę przepisać do Informacji Ogólnych w KOiZ do wiersza 2.8 na str. 4.

V. Instrukcja Kodowania oraz Wykaz Kodów

Wykaz 1

Uwagi do wykazu:

Uwaga: w 2011 roku w „Instrukcji kodowania...” usunięto kody:

~~18-44-nn Limit produkcji tytoniu~~

~~18-45-nn Limit produkcji skrobi ziemniaczanej~~

Wykaz kodów:

Rok	
2010	2011
18-39-nn Pozostałe składniki finansowego majątku trwałego posiadane przez gospodarstwo rolne (np. długoterminowe lokaty)	18-39-nn Pozostałe składniki finansowego majątku trwałego posiadane przez gospodarstwo rolne (np. długoterminowe lokaty, udział finansowy rolnika w budynkach, budowlach, instalacjach grupy producenckiej)

Wykaz 2

Uwagi do wykazu:

Uwaga: Od 2011 roku dodano **grupę kodów 26-3*** „Wsparcie specjalne”, którymi należy kodować płatności do krów i owiec oraz specjalną płatność obszarową do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych;

Uwaga: Kod **29-16-nn** „Wsparcie dla producentów mleka” obowiązywał jedynie w roku obrachunkowym 2010, stąd nie jest on wykazany w „Instrukcji kodowania...” na rok obrachunkowy 2011.

Wykaz kodów:

Rok	
2010	2011
brak kodów	26-3 Wsparcie specjalne 26-31-nn Płatność do krów 26-32-nn Płatność do owiec 26-33-nn Specjalna płatność obszarowa do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych 26-39-nn Pozostałe wsparcie specjalne

Wykaz 5

Uwagi do wykazu:

Uwaga: Kodami z Wykazu 5 koduje się tylko materiały do produkcji **nie wyprodukowane** w gospodarstwie rolnym, np. wysłodki buraczane **zakupione** należy kodować: **52-19-20** - suche, **52-32-00** - mokre, natomiast wysłodki odebrane z cukrowni (**ale nie kupione!**) należy kodować **65-49-00**.

Wykaz kodów:

Rok	
2010	2011
52-19-90 Pozostałe pasze treściwe (np. otręby, mączki, susze z okopowych i zielonek, cukier dla pszczół)	52-19-90 Pozostałe pasze treściwe (np. otręby, mączki, susze z okopowych i zielonek, cukier dla pszczół, melasa, siemię lniane)
52-22-00 Specjalistyczne dodatki paszowe (np. stymulatory wzrostu, witaminowo - mineralno - antybiotykowe)	52-22-00 Specjalistyczne dodatki paszowe (np. stymulatory wzrostu, witaminowo - mineralno - antybiotykowe, olej rybny, olej sojowy)

Wykaz 6

Uwagi do wykazu:

W wykazie tym znajdują się także kody produktów z działalności gospodarczych innych niż rolnicze, bezpośrednio związanych z gospodarstwem rolnym tzw. OGA (ang. Other Gainful Activities).

Uwaga: Pszenicę orkisz należy kodować **kodami z grupy 61-12*** „Pszenica zwyczajna ogółem”.

Uwaga: Soję oleistą należy kodować **kodem 61-33-40**.

Uwaga: Mieszanki roślin motylkowych z trawami należy kodować **kodem 61-57-00**.

Uwaga: Od 2011 roku zmodyfikowano nazwę **grupy kodów 69** na „Biopaliwa, produkty pochodzenia nierolniczego oraz wyroby rękodzielnicze” oraz dodano nową **podgrupę kodów 69-3 oraz kod 69-31-00** „Wyroby rękodzielnicze”.

Wykaz kodów:

Rok	
2010	2011
61-12 Pszenica zwyczajna ogółem	61-12 Pszenica zwyczajna ogółem <i>(w tym pszenica orkisz)</i>
brak kodu	61-33-40 Soja oleista
brak kodu	61-57-00 Mieszanki motylkowych z trawami
66-27-10 Cielęta tuczone na białe mięso poniżej 6 mies.	66-27-10 Cielęta do opasu poniżej 6 mies
69 Biopaliwa oraz produkty pochodzenia nierolniczego	69 Biopaliwa, produkty pochodzenia nierolniczego oraz wyroby rękodzielnicze
brak kodu	69-3 Wyroby rękodzielnicze
brak kodu	69-31-00 Wyroby rękodzielnicze

Wykaz 7

Wykaz kodów:

Rok	
2010	2011
71-90-00 Pozostałe usługi do dział. operacyjnej (ogólnogospodarczej) <i>(np. konserwacja ogrodzenia)</i>	71-90-00 Pozostałe usługi do dział. operacyjnej (ogólnogospodarczej) <i>(np. konserwacja ogrodzenia, usługi księgowo)</i>

Wykaz 8

Uwagi do wykazu:

Uwaga: Tym samym kodem kodować należy zarówno zakupione **polisy ubezpieczeniowe** jak i przyznane gospodarstwu odszkodowania z tytułu poniesionych strat.

Uwaga: składki na fundusz promocji produktów rolno-spożywczych należy kodować **kodem 82-90-00**.

Uwaga: ubezpieczenie plantacji wieloletnich (np. drzew i krzewów od ujemnych skutków przezimowania) należy kodować **kodem 83-27-00**.

Uwaga: odsetki za nieprawidłowe wykorzystanie dotacji należy kodować **kodelem 86-20-00**.

Uwaga: w 2011 roku w „Instrukcji kodowania...” usunięto kody:

~~87-44-nn – Czynsz dzierżawny za prawo do limitu produkcyjnego tytoniu~~

Wykaz kodów:

Rok	
2010	2011
82-90-00 Pozostałe opłaty <i>(np. opłaty skarbowe, gminne, składki plantatorskie i hodowców zwierząt)</i>	82-90-00 Pozostałe opłaty <i>(np. opłaty skarbowe, gminne, składki plantatorskie i hodowców zwierząt, składki na fundusz promocji produktów rolno-spożywczych)</i>
83-26-00 Ubezpieczenie lasu	83-26-00 Ubezpieczenie drzewostanu leśnego
brak kodu	83-27-00 Ubezpieczenie plantacji wieloletnich <i>(np. drzew i krzewów od ujemnych skutków przezimowania)</i>
86-20-00 Odsetki karne w rozliczeniach z budżetem	86-20-00 Odsetki karne w rozliczeniach z budżetem <i>(np. odsetki za nieprawidłowe wykorzystanie dotacji)</i>

VI. Instrukcja Prowadzenia Zapisów w Książkach Rachunkowych

METODYKA I ORGANIZACJA BADAŃ

(str.6)

Jeśli błędy w SAiZ zostaną zauważone dopiero w roku następnym, to koryguje się je w „Wykazie Aktywów i Zobowiązań Gospodarstwa Rolnego na dzień 01-01-roku następnego” **(wytworzonym przez aplikację Polski FADN, zawiera wyszczególnienie i kod danego aktywa lub zobowiązania)**.

METODYKA I ORGANIZACJA BADAŃ

(str.8)

W Polskim FADN obowiązuje następująca procedura sporządzania korekty stanu początkowego kolejnego roku obrachunkowego:

Możliwe jest jedynie wykonanie korekty danych, które zostały automatycznie (programowo) przeniesione ze stanu końcowego poprzedniego roku obrachunkowego na stan początkowy bieżącego roku obrachunkowego. Korektę wykonuje się w „**Wykazie Aktywów i Zobowiązań Gospodarstwa Rolnego na dzień 01-01-xxxx**”, **wytworzonym przez aplikację Polski FADN**. Korekty danych znajdujących się w „Wykazie Aktywów i Zobowiązań Gospodarstwa Rolnego na dzień 01-01-xxxx” nanosić należy **długopisem koloru czerwonego**, a w kolumnie „Korekta” należy wstawić znak „✓”.

Zastosowanie tej procedury korekty nie zmienia wyników roku poprzedniego. Wyjaśnia ona jednak powód braku ciągłości danych rachunkowych wyrażającej się tym, że stan końcowy poprzedniego roku nie jest tożsamy ze stanem początkowym bieżącego roku. Uzyskuje się dzięki temu właściwą podstawę wyjściową do rachunku wyników w bieżącym roku obrachunkowym.

Dodatkowe źródła informacji dla doradcy i rolnika na temat danych z gospodarstwa rolnego:

Wykaz Aktywów i Zobowiązań Gospodarstwa Rolnego na dzień 01-01 – jest generowany dla każdego gospodarstwa przez Zakład Rachunkowości Rolnej IERiGŻ-PIB i zamieszczany na serwerze FTP w katalogach poszczególnych Biur Rachunkowych. Wykaz ten zawiera szczegółowe informacje dotyczące aktywów i zobowiązań gospodarstwa na dzień 1 stycznia. Zakres tego wykazu jest poszerzony w porównaniu z wykazem tworzonym przez aplikację Polski FADN (oprócz wyszczególnienia i kodu zawiera również dane na temat m. in. ilości, wartości, charakterystyki środka trwałego, liczby lat dalszego użytkowania).

Plik WTX (WTX-rok-NIG) (aplikacja PL FADN, menu: Testy → Eksportuj wyniki testów) – zawiera poszczególne kategorie wynikowe naliczone dla danego gospodarstwa. Informacje te są szczególnie pomocne np. przy prawidłowym rozdysponowaniu ilościowym produktów (w arkuszu 'Lista tabel' należy wskazać tabelę '_Produkcjalosc', aby przesłać zapisy dla danego kodu produktu).

Raport Indywidualny (aplikacja PL FADN, menu: Raporty → Indywidualny) – jest wytwarzany dla każdego gospodarstwa rolnego, przekazującego dane do Polskiego FADN. Dotyczy on wyłącznie gospodarstwa rolnego. Podstawą jego wytworzenia są dane rachunkowe z określonego roku obrachunkowego nie wykazujące błędów w procedurze programowego testowania jakości danych. Na podstawie raportu możemy prześledzić całość działalności gospodarstwa rolnego począwszy od jego zasobów środków produkcji, poprzez poniesione w procesie produkcyjnym nakłady i koszty, aż do uzyskanych wyników w wymiarze ilościowym i wartościowym.

OGÓLNE INFORMACJE O AKTYWACH I ZOBOWIĄZANIACH GOSPODARSTWA ROLNEGO

(str.9)

Rzeczowe środki trwałe charakteryzują się tym, że uczestniczą w wielu cyklach produkcyjnych. W przypadku maszyn i urządzeń technicznych do środków trwałych zalicza się te, których wartość początkowa w cenach bieżących, czyli cena nabycia lub wytworzenia identycznego lub zbliżonego **nowego** środka trwałego, wynosi co najmniej równowartość 300 euro.

(str.10)

Uwagi:

- **Zamortyzowane środki trwałe użytkowane nadal w gospodarstwie zapisujemy z wartością 1 zł i liczbą lat 0.**
- **Zamortyzowane środki trwałe nieużytkowane już w gospodarstwie należy usunąć ze stanu gospodarstwa. Umożliwia to narzędzie porządkujące nrpbr/id zamieszczone na stronie internetowej www.fadn.pl w dziale: Strona główna → Oprogramowanie → Do pobrania → Pozostałe, narzędzia... Narzędzie to odblokowuje wiersze do usunięcia w tabeli SAiZ oraz porządkuje tabelę dziennika w KOiZ. **UWAGA!** Po zastosowaniu narzędzia porządkującego nrpbr/id użytkownik będzie mógł samodzielnie usunąć wiersze w tabeli SAiZ, w których wartość środka trwałego oraz przewidywana liczba lat użytkowania równe są zero!**

SPIS AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ (SAiZ)

(str. 11)

Książka „Spis Aktywów i Zobowiązań” (SAiZ) zawiera Informacje ogólne, **Informacje dotyczące płatności niezwiązanych z produkcją roku bieżącego, Wycenę własnych gruntów rolnych na dzień 01.01.** oraz 22 tabele tematyczne służące do przeprowadzania spisu z natury lub wywiadu z rolnikiem.

Informacje ogólne

(str. 12)

Zobowiązania (długi ciężące na gospodarstwie) kodowane mogą być kodami z Wykazów: „0” (za zakupione rozpoczęte inwestycje lub materiały do inwestycji), „1” (za zakupione środki trwałe), „2” (nienależne dotacje, które gospodarstwo musi zwrócić), „4” (kredyty, pożyczki i spłaty rodzinne ciężące na gospodarstwie), „5” (za materiały do bieżącej produkcji), „6” (za zakupione zwierzęta), „7” (za zakupione usługi i pracę najemną), „8” (niezapłacone podatki, opłaty, ubezpieczenia, czynsze dzierżawne, odsetki od kredytów itp.) **lub „95-1 *” (składka KRUS). Kod zobowiązania musi zawsze precyzować, z jakiego tytułu dane zobowiązanie zaistniało.**

(str. 13)

Informacje dotyczące płatności niezwiązanych z produkcją roku bieżącego

Tabela służy do rejestrowania informacji dotyczących płatności niezwiązanych z produkcją roku bieżącego (tzw. płatności historycznych).

Wycena własnych gruntów rolnych na dzień 01.01.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące wyceny własnych gruntów rolnych przeznaczonych na cele rolnicze – należy podać kwotę, jaką rolnik byłby skłonny zapłacić za wszystkie grunty rolne będące jego własnością.

Uwaga! nie jest to cena za hektar (zł/ha), ale wartość wszystkich posiadanych gruntów rolnych (zł). Informacja zawarta w odpowiedzi na to pytanie powinna dotyczyć tylko gruntów użytkowanych rolniczo w gospodarstwie (rejestrowanych w SAiZ pod kodami 11-11-*; 11-12-*; 11-13-*). Nie należy więc wyceniać gruntów leśnych, zakrzewionych oraz znajdujących się pod zabudowaniami mieszkalnymi, gospodarczymi oraz podwórkiem.

Uwaga:

Należy podać cenę rynkową ziemi z przeznaczeniem na cele rolnicze, a nie na cele inwestycyjne (np. jako działki budowlane lub pod drogi, autostrady itp.).

Tabela 9 Zakończone ulepszenia w obcych środkach trwałych; Wartości niematerialne i prawne oraz kwoty produkcyjne; Rozliczenia międzyokresowe kosztów (str.19)

Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych zawiera się w granicach 2-5 lat (średnio 3 lata) – z wyjątkiem prawa wieczystego użytkowania gruntów lub nieruchomości, dla których w momencie przyznania może wynosić **do 20 lat**.

Książka Wpływów i Wydatków

Tabela Wpływy

(str.36)

Uwaga:

Wpływ z tytułu otrzymania określonego rodzaju kredytu jest ewidencjonowany w momencie otrzymania wpłaty środków pieniężnych przez rolnika. Zgodnie z obowiązującą metodyką, należności z tytułu kredytów w Polskim FADN nie istnieją, dlatego w tabeli Należności nie są dopuszczone kody z grupy kodów – kredyty.

W miesiącu rozliczenia transakcji (zwrotu należności), opisanych w drugim i trzecim przypadku, należy wypełniać już tylko kolumny 1, 2, 3 oraz od 10 do 14. W kolumnie 2 należy wyraźnie opisać tytuł wpłaty, np.: za mleko – ze stanu początkowego, albo za mleko z miesiąca..... Na podstawie tego opisu w kol. 13 wpisujemy kod 3 (zwrot należności), a w kol. 14 Lp. i miesiąc, w którym powstała należność. Jeśli należność pochodzi ze stanu początkowego, to liczbę porządkową przepisać należy z tabeli 18 SAiZ w pierwszym roku prowadzenia zapisów, a w kolejnych latach z odpowiednich tabel SWAiZ **roku poprzedniego**, a w miejsce miesiąca należy wpisać: 00 (dwa zera).

Książka Obrótów i Zaszłości

(str.43)

Uwaga:

Dane z poprzedniego roku obrachunkowego automatycznie przeniesione przez komputer do tabel w aplikacji PL FADN roku bieżącego (np. informacje z 'główek' tabel inwestycyjnych) należy bezwzględnie wpisać do wersji papierowej tabel.

Uwaga:

W KOiZ nie należy ewidencjonować zużycia produkcyjnego produktów własnych nietowarowych. Trzeba natomiast ewidencjonować ich nieodpłatne przekazania poza gospodarstwo (tzn. przekazania na dary oraz do działalności pozarolniczej) oraz straty losowe ze stanu na początek roku obrachunkowego.

Informacje Ogólne

W pytaniu:

(str.44)

1.6. dotyczącym udziału przychodów ze sprzedaży produktów rolniczych, przychodów z tytułu dopłat bezpośrednich oraz przychodów z działalności innej niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym (OGA) w przychodach całkowitych gospodarstwa rolnego – chodzi o określenie procentowego udziału poszczególnych części przychodów w przychodach całkowitych.

Na przychody całkowite gospodarstwa rolnego składają się:

- przychody ze sprzedaży produktów rolniczych,
- dopłaty bezpośrednie (dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa), BEZ:
  - dopłat do wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW),
  - płatności rolnośrodowiskowych.
- przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w ramach działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym (OGA).

Działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym (OGA), to działalność w ramach której wykorzystywane są zasoby gospodarstwa (ziemia, budynki, maszyny itp.) lub produkty rolne wytworzone w tym gospodarstwie. Jeżeli z zasobów gospodarstwa rolnego wykorzystywana jest w działalności gospodarczej innej niż rolnicza tylko i wyłącznie siła robocza (własna i rodziny rolnika oraz najemna), wówczas taka działalność nie jest uznawana za działalność gospodarczą inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym.

Uwaga:

Należy pamiętać o tym, że informacja o gospodarstwie rolnym powinna odzwierciedlać typową sytuację danego gospodarstwa, stąd też do działalności gospodarczej innej niż rolnicza nie zalicza się pojedynczych zaszłości, jak np. jednorazowe wykonanie przez rolnika orki własnym sprzętem w innym gospodarstwie rolnym.

Do działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym zalicza się:

- agroturystykę – turystyka, zakwaterowanie, wyżywienie, sport i rekreacja itp. Jeżeli w tym celu wykorzystywane są głównie budynki inne niż te wybudowane dla celów działalności rolniczej, działalności takiej nie zalicza się do agroturystyki;
- rękodzielnictwo – wyroby rękodzielnicze (np. dywany, koszyki, meble), bez względu na to, jak produkty te zostały sprzedane;
- przetwórstwo produktów rolnych – przetwarzanie surowców rolniczych zarówno wytworzonych w gospodarstwie jak i zakupionych np. produkcja serów, przetwórstwo mięsa. Nie zalicza się tu działalności polegającej na przetwarzaniu produktów rolnych dla celów konsumpcyjnych gospodarstwa domowego rolnika;
- produkcję energii odnawialnej – produkcja na rynek m.in. biogazu, biopaliw, energii elektrycznej w elektrowniach wiatrowych i innych lub z surowców rolniczych. Nie zalicza się tu: produkcji energii odnawialnej wytwarzanej wyłącznie na potrzeby własne gospodarstwa,

sprzedaży surowców rolniczych przedsiębiorstwom produkującym energię odnawialną, dzierżawy ziemi pod wiatraki;

- przetwarzanie surowego drewna w gospodarstwie – np. cięcie i heblowanie, wyrób desek z przeznaczeniem na sprzedaż. Wyrób mebli zalicza się do rękodziela;

- akwakultury – chów i hodowla ryb i innych organizmów wodnych, np. raków, żab, w sztucznych i naturalnych zbiornikach wodnych;

- usługi świadczone przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa – prace wykonywane z wykorzystaniem zasobów gospodarstwa rolnego, w rolnictwie (np. usługi rolnicze świadczone na rzecz innych gospodarstw) i poza rolnictwem (np. odśnieżanie, holowanie, prace związane z architekturą krajobrazu i ochroną środowiska). Utrzymywanie przez rolnika swoich gruntów w dobrej kulturze rolnej jest działalnością rolniczą, w związku z tym nie zalicza się do działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym;

- leśnictwo – produkcja leśna i prace leśne wykorzystujące zarówno siłę roboczą jak i maszyny gospodarstwa używane zwykle do prac rolniczych;

- inne wyżej niewymienione – np. hodowla zwierząt futerkowych, okresowe wykorzystanie budynków gospodarstwa do przechowywania przyczep kempingowych, łodzi itp., które przez resztę roku wykorzystywane są do celów rolniczych.

Uwaga:

Działalność komercyjna niezwiązana z działalnością rolniczą gospodarstwa rolnego, ale prowadzona na terenie gospodarstwa, nie jest zaliczana do działalności gospodarczej innej niż rolnicza, np. fryzjer, agencja ubezpieczeniowa, wynajem przez rolnika maszyn rolniczych nie wykorzystywanych przez niego w jego gospodarstwie, prowadzenie sklepu, w którym sprzedawane są produkty nie pochodzące z gospodarstwa, działalność łowiecka.

(str.47)

2.4. dotyczącym powierzchni pod osłonami wysokimi – chodzi o powierzchnię osłon wysokich będących w danym roku w dyspozycji gospodarstwa. Za osłony wysokie uważa się: wszystkie szklarnie i trwałe inspekty, a także tunele foliowe, których wysokość umożliwia wejście osób i wykonywanie pracy. **W przypadku upraw grzybów pod osłonami, za osłony uważa się również zaadaptowane budynki i budowle.** Powierzchnia osłon wysokich nie musi być w pełni wykorzystana. Przy osłonach wysokich piętrowych liczy się powierzchnia tylko jednego poziomu. Powierzchnię liczy się po obwodzie poszczególnych osłon, wraz ze ścieżkami i pomieszczeniami pomocniczymi dla produkcji.

(str.48)

3.14. dotyczącym wyceny własnych gruntów rolnych przeznaczonych na cele rolnicze (wycena na dzień 31.12.)

Tabela 4   Uprawy inne – powierzchnia zasiewów i zbiorów na GO oraz w sadach

(str.53)

Uwaga:

Suma powierzchni upraw wykazanych w tabeli 4a powinna być uwzględniona w powierzchni wykazanej w kol. 7 'Ugory na GO' tab. 2 KOiZ.

Tabela 8 Zwierzęta (własne + obce w odchowieniu) – miesięczne stany zwierząt
(str.53)

Uwaga:

W tabeli 8 nie ewidencjonujemy ryb i pozostałych akwakultur.

Tabela 14 Produkcja roślinna w toku – cykl długi
(szkółki drzew owocowych, ozdobnych, iglaki na choinki)
(str.61)

Dane z poprzedniego roku obrachunkowego są automatycznie przenoszone przez komputer do tabeli w aplikacji Polski FADN roku bieżącego. Należy jednak pamiętać aby wpisać w wersji papierowej tabeli dane zamieszczone w aplikacji Polski FADN.

Tabela 15 Środki trwałe w budowie: sady i plantacje wieloletnie nieplonujące, zakładanie TUZ oraz rekultywacje gruntów
(str.62)

Dane z poprzedniego roku obrachunkowego są automatycznie przenoszone przez komputer do tabeli w aplikacji Polski FADN roku bieżącego. Należy jednak pamiętać aby wpisać w wersji papierowej tabeli dane zamieszczone w aplikacji Polski FADN.

Tabela 17 Środki trwałe w budowie: nowe inwestycje oraz ulepszenia budowlano-montażowe i techniczne
(str.64)

Dane z poprzedniego roku obrachunkowego są automatycznie przenoszone przez komputer do tabeli w aplikacji Polski FADN roku bieżącego. Należy jednak pamiętać aby wpisać w wersji papierowej tabeli dane zamieszczone w aplikacji Polski FADN.

Tabela 20 Wykaz przyznanych odszkodowań z tytułu ubezpieczenia konkretnych upraw i zwierząt
(str.67)

Uwaga:

W tabeli „Wykaz przyznanych odszkodowań...” nie należy wpisywać odszkodowań przyznanych z tytułu ubezpieczenia plantacji wieloletnich, plonujących bądź nieplonujących (np. drzew i krzewów od ujemnych skutków przezimowania), kod 83-27-00, gdyż ubezpieczenia te dotyczą środka trwałego.

Tabela 21 Użytkowane kwoty i limity produkcyjne w roku obrachunkowym
(str.67)

W przypadku posiadania przez gospodarstwo limitu produkcji buraków cukrowych i zawieszenia w danym roku (w porozumieniu z cukrownią) uprawy buraków cukrowych należy pozostawić zapis odnośnie limitu produkcji buraków cukrowych w SAIZ, natomiast nie umieszczać zapisu w KOiZ tabela 21 „Użytkowane kwoty i limity produkcyjne”.